

THE BYZANTINE
CHURCHES
OF ISTANBUL
A Photographic Survey

Thomas F. Mathews

The Pennsylvania State University Press
University Park and London

Bogdan Sarayı

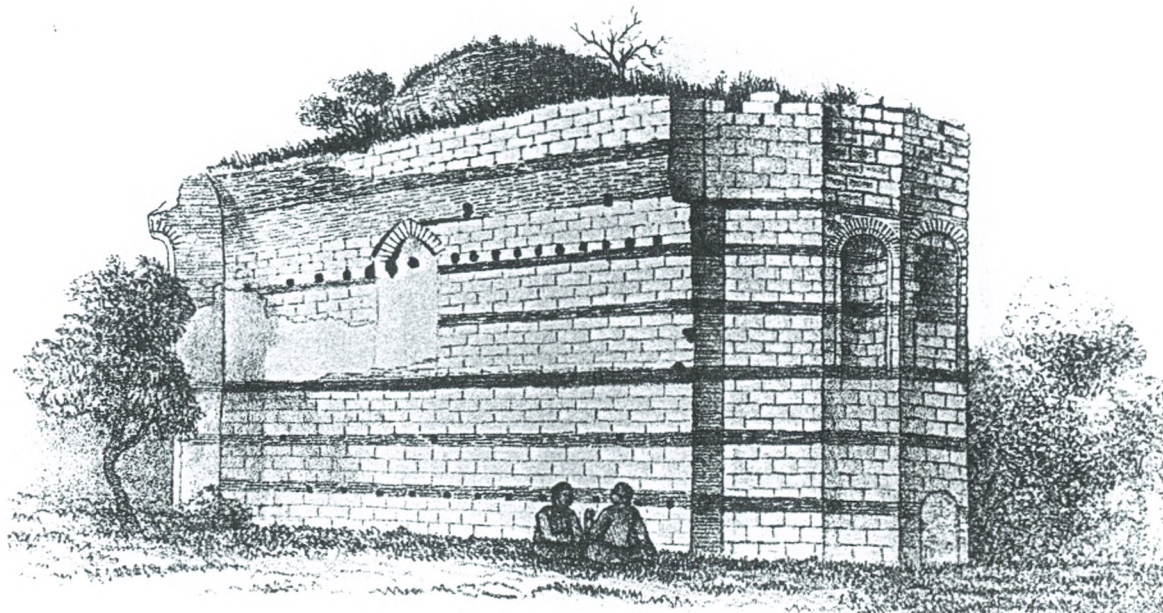
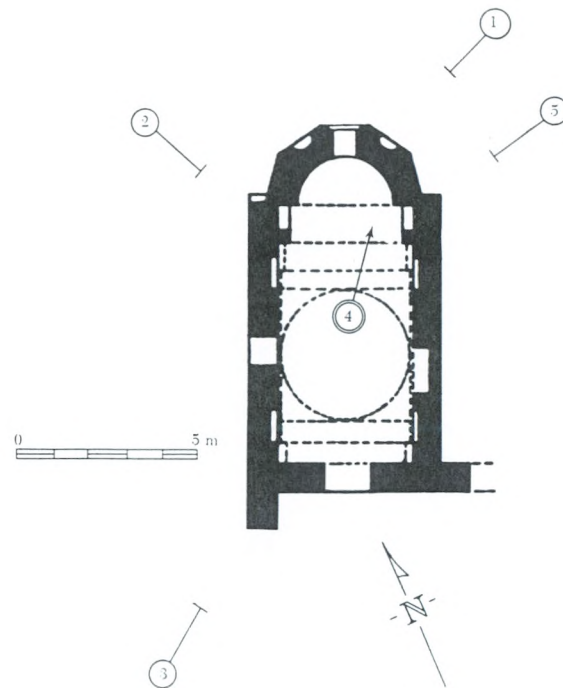
This little single-naved chapel belongs to a group of three monuments in the same area (the Odalar Camii and the Kefeli Mescidi are the others) whose Byzantine history is unknown but whose Christian use in Turkish times is fairly well documented. In the early sixteenth century the church became part of the residence of the Rumanian embassy to the Sublime Porte and was known as Hag. Nikolaos. In 1760 it was attached to the monastery of Panteleimon on Mount Athos, but after devastation in the fire of 1784 it was abandoned, and has since gradually fallen into ruin.

When Van Millingen surveyed the monument—then in use as a barn—two stories of it were still intact, and in places as many as four layers of fresco covered the interior walls. Van Millingen noticed evidence that the building had originally been attached to other structures on the east (the apse points to the north). He also observed that the church's blind dome represented a second building phase, having replaced an earlier timber roof.

A note by Papadopoulos reports that the Germans excavated the lower church during World War I, discovering an inscription and three sarcophagi; these findings, however, were lost without being recorded. At present the lower story, which serves as a dwelling, is all that remains of Bogdan Sarayı. Because of the alternation of brick and stone voussoirs in the arch of the south entrance, and the articulation of the apse at the opposite end of the building, Eyice's Palaeologan dating seems preferable to the twelfth century hypothesis of Van Millingen.

Bibliography

- Van Millingen, *Byzantine Churches*, pp. 280–87.
 M. Papadopoulos, "Note sur quelques découvertes récentes faites à Constantinople," *Académie des inscriptions et belles-lettres, Comptes rendus* (1920), 63.
 Eyice, *Son devir Bizans Mimarisi*, pp. 32–34.
 Janin, *La géographie*, p. 371.

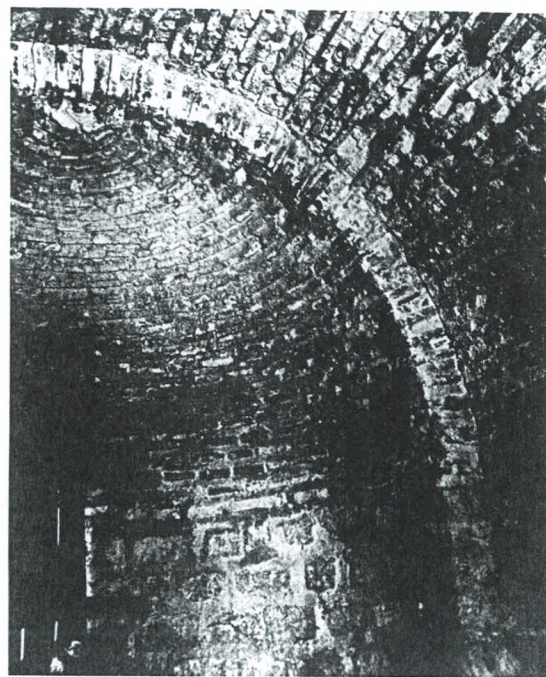
7-1 View from the northeast in Paspates' lithograph, 1877

7-2

7-3

7-4

7-5

- 7-2 General view from the northwest, c. 1910. Photo Van Millingen, courtesy Burrows Library of Byzantine and Modern Greek, King's College, University of London
- 7-3 Lower story from the south, c. 1925. Photo A.K. Porter Collection, neg. 5424, courtesy Fogg Art Museum, Harvard University
- 7-4 Interior, detail of apse vaulting, c. 1910. Photo Van Millingen, courtesy Burrows Library of Byzantine and Modern Greek, King's College, University of London
- 7-5 Present state of the monument, from the east. M21302

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Προς: κύριο Γιάννη Λύρα
Granikos Shipping Corp
Ακτή Μιαούλη 23
18535 Πειραιά

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2002
Αρ. Πρωτ. 796 ΕΕ

Αγαπητέ κύριε Λύρα,

Σας στέλνω ύστερα από συνεννόηση με τον κύριο Κώστα Σταματόπουλο ορισμένες πληροφορίες για το ακίνητο της Κωνσταντινούπολης.

Συγκεκριμένα το προξώληση ακίνητο στην Κωνσταντινούπολη βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το Tekfur Sarayı (το λεγόμενο ανάκτορο του Κωνσταντίνου Πορφυρογέννητου), τη Μονή της Χώρας και την Παναγία Χατζηριώτισσα και περιλαμβάνει οικόπεδο 3780 τ.μ. και ένα σπίτι του 17^{ου} αιώνα 200 τ.μ.

Το οικόπεδο αυτό αποτελεί το υψηλότερο τμήμα ενός τριπλάσιου σε έκταση αρχαιολογικού χώρου με απροσδιόριστα μεγάλης έκτασης βυζαντινά αρχαιολογικά κατάλοιπα, τα οποία πιθανώς ανήκουν σε βυζαντινή μονή του 12^{ου} αιώνα καθώς και στο τμήμα εκείνο των θεοδοσιανών τειχών (5^{ου} αι. μ.Χ.) που καρεδοοίστηκαν πρόχειρα στο ΒΑ άκρο της πόλης για να περιληφθεί με την ανέγερση του νέου τείχους το μέχρι τότε προάστιο των Βλαχερνών.

Πρόκειται καθώς δείχνουν τα ευρήματα για ένα σημαντικό βυζαντινό αρχαιολογικό χώρο.

Με εκτίμηση

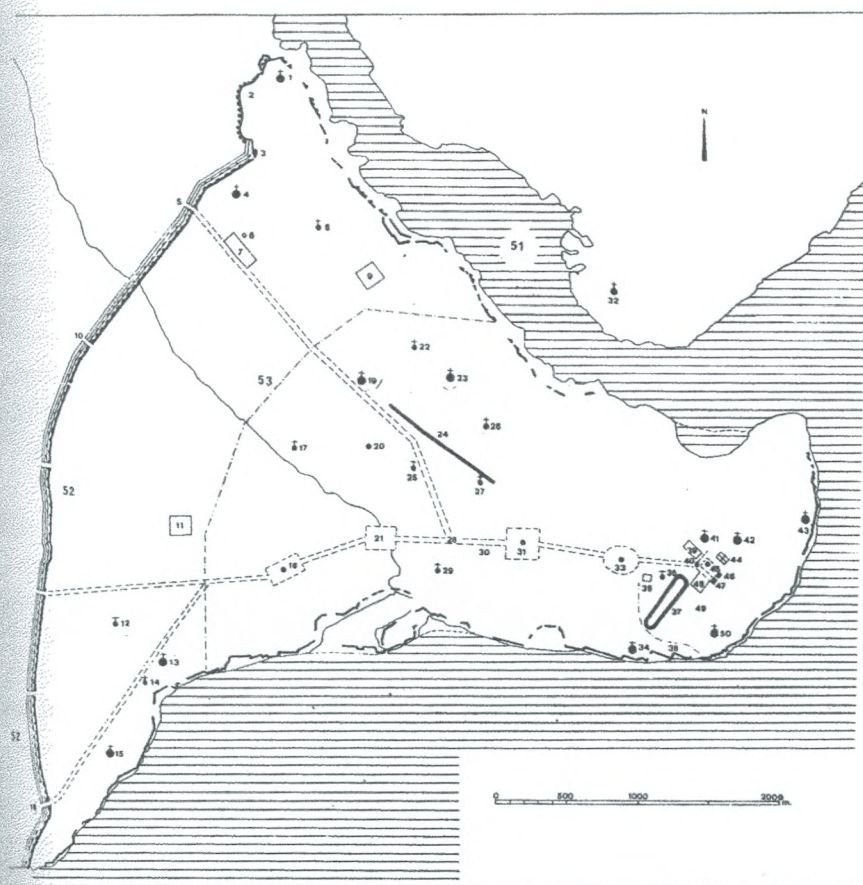
Ειρήνη Γρατσία

Επιστημονική Γραμματέας

του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

İlhan AKŞİT, İstanbul

Τοπογραφικό σχέδιο της μεσαιωνικής Κωνσταντινουπόλεως, κατά τον Cyril Mango. 1. Βασιλική Παναγίας των Βλαχερνών, 2. 'Ανάκτορο των Βλαχερνών, 3. Tekfur Sarai, 4. Μονή της Χώρας, 5. Χαρισία πύλη, 6. Κινστέρνα Karagümrük, 7. Κινστέρνα του 'Αετίου, 8. Παναγία ή Παμμακάριστος, 9. Κινστέρνα του 'Ασπαρος, 10. Πύλη του 'Αγίου Ρωμανού, 11. Κινστέρνα του 'Αγίου Μωκίου, 12. 'Αγιος 'Ανδρέας εν τη Κρίσει, 13. Παναγία ή Περίβλεπτος, 14. 'Αγιοι Κάππος και Πάπυλος, 15. Μονή 'Αγίου 'Ιωάννου του Στουδίου, 16. Χρυσή πύλη, 17. Μονή του Λιβός, 18. Forum του 'Αρκαδίου, 19. 'Αγιοι 'Απόστολοι, 20. 'Αναμνηστικός κίων του Μαρκεριανού, 21. Forum Bovis, 22. Σωτήρ Παντεπόπτης, 23. Μονή του Παντοκράτορος, 24. 'Υδραγωγείο του Βάλεντος, 25. 'Αγιος Πολύευκτος, 26. 'Αγιοι Θεόδωροι ή Κιλισέ τζαμί, 27. Καλεντέρ χανέ τζαμί, 28. Φιλαδέλφειον, 29. Μονή του Μυρελαίου, 30. Τετράπυλον, 31. Forum του Ταύρου, 32. 'Αράπ-τζαμί στον Γαλατά, 33. Forum του Κωνσταντίνου, 34. 'Αγιοι Σέργιος και Βάκχος, 35. Κινστέρνα Bir-Bin-Direk, 36. 'Αγία Εὐφημία, 37. 'Ιππόδρομος, 38. 'Ανάκτορο του Βουκολέοντος, 39. Βασιλική, 40. Μίλιον, 41. Παναγία των Χαλκοπρατείων, 42. 'Αγία Ειρήνη, 43. Μονή του 'Αγίου Γεωργίου των Μαγγάνων, 44. 'Αγία Σοφία, 45. Αὐγουσταῖον, 46. Σύγκλητος, 47. Χαλκή πύλη, 48. Θέρμες του Ζευξίππου, 49. 'Ιερὸν παλάτιον, 50. Νέα ἐκκλησία, 51. 'Ο Κεράτιος κόλπος, 52. Τείχη του Θεοδοσίου, 53. Θέση των τειχῶν του Μεγάλου Κωνσταντίνου.

